Haarlem

Raadsstuk

Onderwerp Nota lokaal volksgezondheidsbeleid 2017-2020	
Nummer	2017/232133
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	1.2 Bevorderen zelfredzaamheid
Afdeling	STZ/WWGZ
Auteur	Hattem, F.D.J. van
Telefoonnummer	023-5113609
Email	fdjhattem@haarlem.nl
Kernboodschap	De Wet Publieke Gezondheid schrijft voor dat de gemeenteraad binnen twee jaar na het vaststellen van het landelijke volksgezondheidsbeleid door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport lokaal beleid vaststelt. Het landelijk beleid is in december 2015 vastgesteld. De nota beschrijft het volksgezondheidsbeleid voor de gemeente Haarlem voor de periode 2017 tot en met 2020. De lokale nota volgt ook het door de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) vastgestelde regionale gezondheidsbeleid.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	Gemeentelijk gezondheidsbeleid 2011-2014: Gezond beleid , voor een gezonde leefstijl, in raad 3 november 2011
Besluit College d.d. 20 juni 2017	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. Het college besluit voorts: 2.de Uitvoeringsregeling subsidie Bewonersinitiatieven gezonde leefstijl in te trekken; 3. dat het besluit tot intrekking in werking treedt met ingang van de eerste dag na publicatie in Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Een goede gezondheid is voor de meeste mensen het belangrijkste dat er is. Het ministerie van VWS en de gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor de publieke gezondheid. De Wet publieke gezondheid (Wpg) kent drie pijlers: bewaken, bevorderen en beschermen van de gezondheid. De invulling van de taken bewaken en beschermen is met name bij de GGD belegd en de bevordering van de gezondheid is vooral een lokale taak.

De invulling van de algemene bevorderingstaken leggen gemeenten elke vier jaar vast in de nota gemeentelijk gezondheidsbeleid volgens de WPG (artikel 13). In de Veiligheidsregio Kennemerland is er voor het eerst voor gekozen om gezamenlijk met alle tien de gemeenten, één regionale nota gezondheidsbeleid op te stellen. Haarlem heeft er voor gekozen de regionale nota voor de lokale situatie nader in te vullen.

De nota beschrijft het volksgezondheidsbeleid voor de gemeente Haarlem voor de periode 2017 tot en met 2020. Daarmee voldoet Haarlem aan de verplichting binnen twee jaar na het vaststellen van het landelijke volksgezondheidsbeleid lokaal beleid vast te stellen.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor de Nota lokaal volksgezondheidbeleid 2017-2020 vast te stellen en de daarin genoemde voorstellen uit te voeren.
De speerpunten in het beleid zijn:
1. Gezondheidsverschillen in Haarlem terugdringen.
2. Bewegen stimuleren bij jongeren en bij mensen met gezondheidsproblemen.
3. Genotmiddelengebruik door jongeren terugdringen.
4. Het aantal jongeren en ouderen met risico op emotionele problemen terugdringen.
5. De effectiviteit van de gemeentelijke inzet versterken door betere afstemming en samenwerking tussen zowel uitvoerende partijen als gemeentelijke afdelingen rondom beleid, informatie en activiteiten.

3. Beoogd resultaat

De gemeente wil bijdragen aan een goede gezondheid van de Haarlemmer en onderlinge gezondheidsverschillen verkleinen.

4. Argumenten

Het besluit past in het ingezet beleid.
In de Programmabegroting 2017-2021 is in Programma 1 als doelstelling opgenomen dat door maatschappelijke participatie Haarlemmers zoveel mogelijk zelfredzaam zijn en regie over het eigen leven hebben. Daarbij is geen specifieke doelstelling opgenomen over het bevorderen van de gezondheid, maar gezond zijn of gezond voelen bepaalt in grote mate in hoeverre mensen in staat zijn het leven te leiden dat zij willen. De inzet die de gemeente doet via het lokaal gezondheidsbeleid levert daaraan een bijdrage.

De gemeente kijkt op een nieuwe manier naar het begrip gezondheid.
Gezondheid wordt niet meer gezien als de afwezigheid van ziekte of compleet welbevinden, maar 'gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven'. Mensen (gaan) aanspreken op hun kracht niet hun zwakte. De gemeente omarmt ook de omslag van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (van zz naar gg). Deze vorm van gezondheidsversterking

door middel van promotie, naast of in plaats van preventie past goed binnen deze nieuwe definitie.

Het gezondheidsbeleid focust op wijken waar de meeste gezondheidswinst valt te behalen.
Eén op de vier Haarlemmers woont in een wijk met een laag sociaal economische status. Deze status is een belangrijke voorspeller voor de (toekomstige) ervaren gezondheid. Deze groep Haarlemmers wonen geconcentreerd in vier wijken in Haarlem Oost en Schalkwijk. De inzet op basis van deze nota richt zich grotendeels op deze twee stadsdelen.

Door integraal aan gezondheid te werken wordt het effect versterkt.
Gezondheid wordt ook door andere gemeentelijke beleidsterreinen beïnvloed. In voorbereiding op deze nota is het belang hiervan op de agenda gezet zodat bij beleidsafwegingen de gezondheidsaspecten beter worden meegenomen.

Financiën
De lasten van het besluit bedragen eenmalig in 2017 € 18.500 en structureel € 181.000. Deze bedragen zijn beschikbaar binnen beleidsveld 1.2 Bevorderen zelfredzaamheid van de programmabegroting.

De Participatieraad heeft geadviseerd over de nota en met de belangrijkste samenwerkingspartners is afgestemd.
De Participatieraad geeft in haar advies d.d. 8 juni 2017 aan dat zij (het ondersteunen van) burgerinitiatieven onvoldoende terugvindt in de nota. De genoemde onderwerpen en concrete voorbeelden van burgerinitiatieven zijn sociaal domein-breed. Zij hebben, zoals veel onderwerpen, een relatie met gezondheid, maar zijn niet specifiek voor deze nota. Binnen het reguliere beleid in het sociaal domein heeft de ondersteuning hiervan al een plek (mantelzorg, bestrijding eenzaamheid, versterking netwerken, participatie).
Daarnaast heeft de Participatieraad een aantal specifieke opmerkingen gemaakt, die wij in onze reactie op het advies hebben beantwoord.

Samenwerkingspartners zoals de eerstelijns zorg, GGD, zorgverzekeraar en zorgorganisaties hebben meegedacht over het nieuwe beleid.

5. Risico's en kanttekeningen
De aanpak van sociaal economische gezondheidsverschillen is een complex proces
In de aanpak van sociaal economische gezondheidsverschillen spelen meerdere factoren een rol die ieder een stempel drukken op de situatie waarin een persoon zich bevindt. Voor veel van de gekozen inzet zijn sterke aanwijzingen dat ze effectief zijn, zoals het project Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de gezonde school aanpak. Het is echter niet aan te geven welk effect het uitvoeren van de voorstellen uit de nota zal hebben op de ervaren gezondheid van de Haarlemmer en op de verschillen daartussen bij doelgroepen en in de verschillende delen van de stad

6. Uitvoering
Een deel van de in de nota opgenomen speerpunten en thema's zijn al in uitvoering. De overige zullen afzonderlijk worden uitgewerkt. Communicatie vindt waar nodig per project plaats.

7. Bijlagen

1. Nota lokaal volksgezondheidsbeleid 2017-2020
2. Advies Participatieraad Haarlem
3. Collegereactie op het advies van de Participatieraad.

Besluit Raad d.d. ..20.JUL 2017 (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: de Nota lokaal volksgezondheidbeleid 2017-2020 vast te stellen. De speerpunten in het beleid zijn: 1. Gezondheidsverschillen in Haarlem terugdringen. 2. Bewegen stimuleren bij jongeren en bij mensen met gezondheidsproblemen. 3. Genotmiddelengebruik door jongeren terugdringen. 4. Het aantal jongeren en ouderen met risico op emotionele problemen terugdringen. 5. De effectiviteit van de gemeentelijke inzet versterken door betere afstemming en samenwerking tussen zowel uitvoerende partijen als gemeentelijke afdelingen rondom beleid, informatie en activiteiten. de griffier, de voorzitter,